

Nr 375

Av fru **Ryding** och herr **Karlsson** i Huddinge, *angående beskattningen av sjömän.*

(Lika lydande med motion nr 350 i Första kammaren)

Anställda ombord å svenska handelsfartyg framförde under en lång följd av år kravet om ett särskilt skattesystem, som var anpassat till de särskilda förhållandena inom sjöfarten. Deras önskemål beaktades av 1958 års riksdag genom beslut om införandet av sjömansskatt för ombordanställda. De förslag som framförts av 1956 års sjömansskattesakkunniga hade mötts med oförståelse från vissa myndigheter och organisationer, vilket föranledde överarbetning av utredningsförslagen innan regeringsproposition förelades riksdagen i ärendet. Skatteförordningen kom således från begynnelsen att innehålla betydande avvikelser från vad sjömansskattesakkunniga förordat, främst avseende ren skattelättnad som utredningen ansåg motiverad för sjöfolket på grund av såsom bl. a. anfördes: "En skattskyldig, som bor på den ort, där han har sin utkomst, eller som varje dag efter arbetets slut återvänder till sitt hem, tillgodogör sig sociala och andra förmåner av olika slag i helt annan utsträckning än sjömän, som ofta under långa tider måste vara borta från hemmet." Vissa föreslagna förmåner vid beskattning av ombordanställda intogs ej i förordningen med hänvisning till remissinstansernas svar.

Sedan sjömansskatteförordningens ikraftträdande den 1 januari 1959 har sex år förflutit, och skattesystemet har tillförts erfarenheter och vunnit erkännande. Tidigare olägenheter för sjöfolket beträffande skönestaxeringar och deklara-tionsbesvär har i stort sett undanröjts, men samtidigt har de farhågor som vissa remissinstanser anförde mot skattesystemet visat sig vara ogrundade eller överdrivna. Emellertid kvarstår fortfarande flera betydelsefulla orättvisor i sjömansskattesystemet som bör avlägsnas och därför bli föremål för riksdagens behandling.

En omräkning av skattetabellen är ofrånkomlig för att uppnå den skattelättnad som måste anses väl befogad med hänsyn till de särskilda förhållanden som är rådande för sjöfolket. Inte minst är detta motiverat om man vill uppnå syftemålet med sjömansskattens införande, nämligen att stimulera svenskt sjöfolk att kvarstanna inom yrket. De förekommande tröskelproblemen i skatteskalorna i vissa inkomstlagen bör lösas, och de schablonmässiga skatteavdrag som lades till grund för skatteuttagen vid sjömansskattens införande måste upphöra eftersom det rör sig om en

definitiv källskatt. Den fria kosten och bostaden måste ses i förening med de fördyrade levnadskostnaderna som alltid blir följden vid arbete utom hemorten. Genom yrkets särart föreligger för de ombordanställda en rad omständigheter som innebär fördyrande levnadskostnader, såsom dryga resekostnader från utlandet men även inom landet, särskild varuskatt i vissa länder m. m.

Vid översyn av förordningen om sjömansskatt är det angeläget att avskaffa de brister som förelåg redan vid förordningens tillkomst, såsom att inga övergångsbestämmelser finnes vid övergång från anställning i ett fartyg, där sjömansskatten tillämpas, till anställning i annat fartyg som ej beröres av sjömansskattelagstiftningen.

Från de ombordanställdas organisationer samt flera remissinstanser anfördes vid förarbetet till sjömansskattelagstiftningen starka skäl mot att en särskild skattetabell infördes för anställda i kust- och östersjöfart. Det befarades svårigheter att tillgodose bemanningsbehovet vid den hårda beskattning som föreslagits i särskild tabell för fartyg i närfart, och förutom administrativa besvärligheter ansågs förslaget få negativa följder för det mindre tonnaget i konkurrensen om arbetskraften. Erfarenheten synes visa att de erinringar som gjordes mot införandet av en närfartstabell var befogade, då det mindre tonnaget haft ökade svårigheter att erhålla tillräckligt och kvalificerat befäl och manskap. Därutöver kan anföras att strukturförändringen inom handelsflottan medfört en kraftig nedgång av antalet mindre fartyg sysselsatta inom östersjöområdet, varför närfartstabellen skattemässigt förlorat i betydelse och bör vara mogen för avskrivning. Vid bedömningen av sjömansskattens utformning har de geografiska tankegångarna säkerligen tillmätts för stor betydelse, eftersom de ombordanställda även i närfart vistas långa tider borta från hemorten och inte som andra skattskyldiga kan tillgodogöra sig sociala och andra förmåner av samhället. Det kan därför anses vara en rimlig och väl motiverad åtgärd att de inom närfarten anställda i skatteavseende jämställas med övriga i handelsflottan ombordanställda.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om skyndsamt utredning om sjömanslagstiftningen och att för riksdagen framläggas förslag till en rättvisare beskattning av de ombordanställda i svenska fartyg.

Stockholm i januari 1965

Gunvor Ryding

Erik Karlsson